



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα 22-07-2025
Αρ. πρωτ.: 198766

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 7139/28-6-2025 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Εμμ. Χνάρης**, για τα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Ευλογία των Αιγοπροβάτων είναι ένα νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης, συνδέεται με υψηλή νοσηρότητα και θνησιμότητα και είναι δύσκολο να εκριζωθεί, καθώς ο ιός επιβιώνει στο περιβάλλον μέχρι και έξι μήνες. Παράλληλα, μεταφέρεται εύκολα μηχανικά με τα ρούχα, τον εξοπλισμό και τα οχήματα. Η εκρίζωση της ασθένειας σε εκατοντάδες εκτροφές με διάσπαρτη κατανομή, όπως είναι οι περισσότερες εκτροφές αιγοπροβάτων στη χώρα μας, παρουσιάζει μεγάλες προκλήσεις-δυσκολίες. Η μη τήρηση, σε ορισμένες περιπτώσεις, των αυστηρών μέτρων προστασίας που έχουν ληφθεί, συνετέλεσαν στη συνέχιση της επιζωοτίας μέχρι σήμερα, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες των κτηνιάτρων στις περιοχές που πλήττονται. Αντιθέτως, η αντιμετώπιση σε άλλες χώρες, όπως, για παράδειγμα, η Ισπανία, όπου η αιγοπροβατοτροφία είναι εντατικής μορφής και αφορά μικρότερο αριθμό εκτροφών με μεγάλο πληθυσμό ζώων, ήταν διαχειρίσιμη και αποτελεσματική.

Οι ενέργειες που έχουν γίνει και συνεχίζουν να εφαρμόζονται για την εκρίζωση της Ευλογιάς των Αιγοπροβάτων, γίνονται σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό (Ε.Ε.) αριθ. 2020/687 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με το υπ' αριθ. 1747/386028/14.12.2023/Β'7121/18.12.2023 «Σχέδιο αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση των ασθενειών του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 138/1995 Α'88.», καθώς και με τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά (τρέχουσα σε ισχύ η υπ' αριθμ. πρωτ. 179633/03.07.2025 εγκύκλιος της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ). Παράλληλα, και σε τακτική βάση υπάρχει συνεχής επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε θέματα που αφορούν στη διαχείριση της Ευλογιάς.

Στο πλαίσιο περιορισμού της εξάπλωσης του ιού της Ευλογιάς των αιγοπροβάτων στη χώρα και όσον αφορά στον τομέα των ζωοτροφών, η Διεύθυνση Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαίων του ΥΠΑΑΤ προέβη στην παροχή οδηγιών προς τους Επόπτες Κυκλοφορίας Ζωοτροφών για τη διακίνηση ζωοτροφών στις Ζώνες Προστασίας/Επιτήρησης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2020/687 της Επιτροπής και κατόπιν επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με αυτές, οι επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών και οι ενδιαμέσιοι ζωοτροφών που έχουν τις εγκαταστάσεις τους στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης και παράγουν/διαθέτουν ζωοτροφές και για αιγοπρόβατα και για άλλα είδη ζώων, διακινούν τις ζωοτροφές αποκλειστικά και μόνο στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης αντίστοιχα:

A) κατόπιν υποβολής αίτησης και έκδοσης άδειας από την αρμόδια αρχή, όταν η διακίνηση αφορά ζωοτροφές που προορίζονται για αιγοπρόβατα και

B) κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσης, όταν η διακίνηση αφορά ζωοτροφές που προορίζονται για άλλα είδη ζώων.

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, και προκειμένου να διευκολυνθεί η διακίνηση των ζωοτροφών στον μέγιστο δυνατό βαθμό με παράλληλη τήρηση των μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της Ευλογιάς, οι επιχειρήσεις ζωοτροφών που έχουν τις εγκαταστάσεις τους στις Ζώνες Προστασίας ή Επιτήρησης δύνανται να διακινούν ζωοτροφές τόσο εντός όσο και εκτός Ζωνών Προστασίας και Επιτήρησης, υπό την προϋπόθεση ότι σταματούν να διακινούν ζωοτροφές για αιγοπρόβατα, κατόπιν υποβολής υπεύθυνης δήλωσής τους στην αρμόδια αρχή ελέγχου.

Επιπρόσθετα, με τα υπ' αριθμ 354609/14.11.2024 και 364418/21.11.2024 έγγραφα της Διεύθυνσης Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαιών του ΥΠΑΑΤ, δόθηκε η δυνατότητα στις επιχειρήσεις που διακινούν ζωοτροφές αποκλειστικά για άλλα είδη ζώων, να διακινούν πρώτες ύλες ζωοτροφών και παράγωγα προϊόντα αυτών και σε αιγοπρόβατα, τα οποία βρίσκονται σε ελεύθερες ευλογιάς περιοχές, εφόσον τηρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η συγκομιδή των πρώτων υλών ή/και η επεξεργασία τους είχε ολοκληρωθεί τουλάχιστον 30 ημέρες πριν από την έναρξη των μέτρων για τον περιορισμό της Ευλογιάς των αιγοπροβάτων στις αντίστοιχες ζώνες και

β) οι πρώτες ύλες ζωοτροφών και τα παράγωγα προϊόντα αυτών ήταν σαφώς διαχωρισμένα, σε όλες τις διαδικασίες (παραγωγής, αποθήκευσης, ανάμιξης και μεταφοράς) από τα προϊόντα που δεν είναι κατάλληλα για αποστολή εκτός της απαγορευμένης ζώνης.

Στο σύνολο των προαναφερθεισών οδηγιών δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υποχρεωτική τήρηση μέτρων βιο-ασφάλειας κατά τη μεταφορά ζωοτροφών.

Όσον αφορά στον εμβολιασμό των αιγοπροβάτων, το ΥΠΑΑΤ δεν προτίθεται να προβεί σε εμβολιασμό, ως μέρος της στρατηγικής αντιμετώπισης της επιζωοτίας της Ευλογιάς, για τους εξής λόγους:

- Θα υπάρξουν περιορισμοί στις εξαγωγές για τα προϊόντα των προβάτων (π.χ. ζωντανά ζώα, κρέας, γάλα, μαλλί), κυρίως από Τρίτες Χώρες, οι οποίες δεν επιτρέπουν την εισαγωγή προϊόντων από χώρες με εστίες Ευλογιάς ή που εφαρμόζουν τον εμβολιασμό και δεν αποδέχονται την αρχή της περιφερειοποίησης (όπως συμβαίνει στην Ευρωπαϊκή Ένωση).
- Η απώλεια του καθεστώτος της χώρας (ελεύθερη από Ευλογιά) δεν είναι προσωρινή και για την επαναφορά του απαιτείται μεγάλο χρονικό διάστημα, καθώς η χώρα θα πρέπει να αποδείξει με εντατική επιτήρηση ότι δεν κυκλοφορούν αντισώματα του ιού στην επικράτειά της.
- Τα διαθέσιμα εμβόλια για την Ευλογιά δεν είναι ιχνηθετικά και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί η διαγνωστική δοκιμή DIVA (Differentiating Infected from Vaccinated Animals). Συνεπώς, όταν πραγματοποιούνται ορολογικές δοκιμές, δεν είναι δυνατή η διαφοροποίηση των ζώων που έχουν νοσήσει από αυτά που έχουν εμβολιαστεί.
- Ο εμβολιασμός δεν συνεπάγεται παύση όλων των υπόλοιπων ενεργειών. Παράλληλα με τον εμβολιασμό, θα πρέπει να εφαρμόζονται και τα μέτρα για την εκρίζωση του νοσήματος που θεωρείται ο κατ' επιλογή τρόπος απαλλαγής από τη νόσο (θανατώσεις, υγειονομική ταφή ζώων, καθαρισμοί-απολυμάνσεις, συστηματική επιτήρηση στις Ζώνες Προστασίας και Επιτήρησης, δειγματοληψίες και εργαστηριακές εξετάσεις, περιορισμοί στην κίνηση των ζώων κ.λπ.).
- Προκειμένου να θεωρηθεί επιτυχής ο εμβολιασμός, θα πρέπει να εμβολιαστεί τουλάχιστον το 75% του πληθυσμού αιγοπροβάτων που έχει επιλεγεί για εμβολιασμό, το οποίο θα απαιτήσει επιπλέον ανθρώπινους πόρους.

Όσον αφορά στην καταβολή αποζημιώσεων για τη στήριξη των πληγέντων από την Ευλογιά των Αιγοπροβάτων κτηνοτρόφων, σημειώνεται ότι, σε εφαρμογή της υπ' αριθμ. 59322/26923/05.03.2025 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΚΥΑ) με τίτλο: «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων, ενισχύσεων και λειτουργικών δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας για το έτος 2025»

(Β'1011/5-3-2025), η Διεύθυνση Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ έχει προβεί στην έγκριση διάθεσης και κατανομής των αναγκαίων πιστώσεων, σύμφωνα με τα αιτήματα πληρωμής που υποβλήθηκαν από τις κατά τόπους Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενοτήτων.

Ειδικότερα, έχουν ήδη μεταφερθεί στις Περιφέρειες τα αντίστοιχα ποσά της 1ης Κατανομής και επίκειται η έκδοση της 2ης Κατανομής για οικονομικά αιτήματα που έχουν υποβληθεί και τα οποία παρελήφθησαν από την ως άνω αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΑΑΤ έως και την 27η Μαρτίου 2025. Οι διαδικασίες εκταμίευσης και πληρωμής προς τους δικαιούχους συνεχίζονται βάσει της σειράς προτεραιότητας και των εγκεκριμένων φακέλων αποζημίωσης.

Επίσης, η πολιτική ηγεσία του ΥΠΠΑΤ, αντιλαμβανόμενη τη δυσμενή θέση των κτηνοτρόφων από την επέλευση των ζωνοδόσων, έχει έτοιμο το σχέδιο ενίσχυσης για τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς που διατηρούν εκμεταλλεύσεις αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2024, στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2013/1408 (L352/9 18.12.2013), όπως ισχύει. Στο πλαίσιο αυτό, είχαν ζητηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες στοιχεία για να υπολογισθεί το ύψος της ενίσχυσης ανά δικαιούχο, τα οποία είναι σε επεξεργασία και σύντομα θα προωθηθεί το σχέδιο ΚΥΑ για υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς.

Σχετικά με την υλοποίηση του μέτρου αποκατάστασης του ζωικού κεφαλαίου σε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που επλήγησαν από καταστροφικά συμβάντα (Πανώλη - Ευλογιά των Αιγοπροβάτων), επισημαίνεται ότι, βάσει της υπ' αριθμ. 69274/13-03-2025 Υπουργικής Απόφασης με θέμα «*Ορισμός της Διεύθυνσης Συστημάτων Εκτροφής Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 και εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε αυτή*» (Β'1385/21-3-2025), η Διεύθυνση Συστημάτων Εκτροφής Ζώων του ΥΠΑΑΤ ορίστηκε ως ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης Πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022 και, σε συνεργασία με άλλες συναρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ και με τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., βρίσκονται στο στάδιο επεξεργασίας και σύνταξης σχεδίου Υπουργικής Απόφασης, με στόχο την αποζημίωση των δικαιούχων κτηνοτρόφων για την αγορά του ζωικού κεφαλαίου.

Επίσης συστήνεται η Ειδική Επιτροπή για τη διαχείριση της κρίσης. Η Επιτροπή θα έχει ως έργο την επιτήρηση εφαρμογής των μέτρων που προβλέπει ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 687/2020 και θα λειτουργεί παράλληλα με την υφιστάμενη Επιτροπή Εμπειρογνομώνων του ΥΠΑΑΤ.

Στην Επιτροπή θα μετέχουν υπηρεσιακοί παράγοντες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων, εκπρόσωποι φορέων, εκπρόσωποι της ακαδημαϊκής κοινότητας και του Πανελληνίου Κτηνιατρικού Συλλόγου καθώς και εκπρόσωποι των Περιφερειών.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, προς το οποίο διαβιβάζονται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 7139/28-6-2025 με το παρόν έγγραφο.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εσωτερικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Εμμ. Χνάρη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού